

DE TI BUD

Finn bibelteksten i Bibelen og les den høyt i gruppa: 2. Mos 20,2-17 og 5. Mos 5,6-21

Samtale i gruppa

Er tekstene like?

Hva er konteksten rundt teksten om budene i begge skriftstedene?

Er det ti bud? Er budene like som i Luthers lille katekisme?

Les videre høyt i gruppa

Konteksten rundt budene i det gamle testamentet er at Israelfolket er på vandring gjennom ørkenen etter at de har flyktet fra fangenskapet i Egypt hvor de var slaver for Faraos. Moses leder dem mot «det lovede land» der det skulle være både fred, frihet og overflod. På veien mellom fangenskap og frihet, er folket misfornøyd. Det er spesielt Guds usynlighet som er problemet deres. Det ser vi i fortellingen når Moses er oppe på fjellet for å motta budene fra Gud. I Moses fravær, tar Aron ansvar og lager en gullkalv som folket kan tilbe som den gud som har ført dem ut av Egypt (2. Mos 32) Moses ble rasende og knuste både gullkalven og steintavlene som budene sto skrevet på.

Fortellingen om Israelfolkets vandring og budene, er fortellingen om gudsfraværet, gudsnærværet og gudsforståelsen. Folket ville ha en synlig gud, men de fikk budene, for Gud er usynlig i sitt vesen. Budene er den skjulte Guds måte å gjøre seg synlig på. Budenes innhold er allmenne, men gudsforståelsen som ligger bak budene er budenes autoritet og utgangspunkt. Vi skal leve rett med hverandre fordi Gud er Gud - livets skaper, usynlig for menneskene, men nærværene i alt som lever. Utgangspunktet for vårt liv med hverandre og vår relasjon til verden er at *vi ikke skal ha andre guder* enn den ene Gud som ingen kan se. Det er ved å elske den Gud som er skjult, at vi kan finne kjærligheten til våre synlige medmennesker.

Men Gud har et navn på jorden. Selv om vi ikke kan se Gud, kan vi vende oss mot ham i klage eller takk. I Guds navn, vårt språk om og til Gud, er den usynlige Gud nærværende. Men hvordan snakke rett om og til den Gud som ingen har sett? Det andre budet er et forbud mot å kontrollere Gud, mot å bruk Gud til egen gevinst. Vår bruk av Guds navn skal ivareta forskjellen mellom oss og Gud, og verne om Guds hellighet. Guds navn brukes bare rett når det brukes nedenfra.

Bibelens Gud er altså usynlig, og kan ikke kontrolleres eller settes under menneskene, det er en konsekvens av Guds sanne vesen. Men det er ikke en fraværende Gud. Bibelens Gud er nærværende og henvender seg til menneskene. Og menneskene skal vende seg mot den skjulte Gud. Men hvordan gjøres det? Det er her helligdagene får sin betydning. Fordi Gud er skjult, må det ryddes plass til vår lydhørhet

2. Mosebok 20,2-17 5. Mosebok 5,6-21

for Gud midt i våre liv, så vi kan fornyes i Guds kjærlighet og *til* den kjærlighet vi skal omgås hverandre med.

Samtale i gruppa

Hva tenker du om Guds nærvær og fravær?

Blir gudsbildet ditt utfordret av bibeltekstene?

På hvilken måte gjør vi som Aron i dag, og lager oss gudebilder som vi kan tilbe istedet for den usynlige Gud?

Les videre høyt i gruppa

Da Jesus ble spurt om hva som er det største budet i loven (Moseloven), svarte han: «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første budet. Men det andre er like stort: Du skal elske din neste som den selv. På disse budene hviler hele loven og profetene.» (Matt 22,37-40). Her er det ingen motsetning mellom å elske Gud og elske sin neste. Det handler om hvordan du er i de relasjonene du som menneske permanent står i, uansett hva du måtte tenke om det. I Luthers forklaringer til de ti bud (se bakerst i Norsk salmebok s. 1265) er kjærligheten til Gud, utgangspunktet og begrunnelsen for kjærligheten vår til vår neste. Kjærligheten vår til Gud er skjult, kjærligheten til vår neste er konkret.

Samtale i gruppa

Hvordan elsker man Gud?

Hvordan elsker man sin neste?

Kan dere lage 10 konkretiseringer av budene om å elske Gud og sin neste i dag?